

Baletní hvězdy 18. století

V našem povídání o baletu jsme se dostali k baroku a protančíme se i do období křehkého a galantního rokoka. V 17. a 18. století se mění i baletní umění. Taneční technika se zdokonaluje, klade se důraz na bohatost a krásu dekorací i přepychové kostýmy. Balet se rozšířil na všechny královské dvory v Evropě. Na královské akademii vznikla také první kniha o tanci, ve které je zapsáno na 350 tanců. Nejznámější byly tři taneční styly. **Danse noble** – urozený dvorský tanec, **Danse haute** – tanec do výšky, který spočíval v technice skoků. Virtuozita tanečníků stoupala a do výšek začaly skákat také ženy. **Ballet d'action** – dějový tanec. Pojdme se podívat na ty, které již můžeme nazvat tanečnicí a baletkami.

Jména **Jean Baptiste Lully** (1632-1687) a **Pierre Beauchamp** (1636-1705) již známe. Byli skladatelé, ale také profesionální tanečníci se skvělou technikou. Beauchamp prý tančil s velkou elegancí, která mu vynesla přívlastek „sans egale“ – nesrovnatelný. Oba působili v Královské akademii tance, kterou na popud kardinála Mazarina založil král Ludvík XIV. Na akademii vychovali mnoho tancmajstrů, kteří působili také v zahraničí. Mít v té době Francouze jako vychovatele, učitele společenského chování a tanců bylo velikou módou zejména v Anglii a Německu. Tito dva pánové spolupracovali také se spisovatelem Moliérem a z jejich společné práce vzniklo nemálo „comédie-ballet“. Byly to vlastně divadelní hry s mnoha baletními výstupy.

Z baletní školy Lullyho a Beauchampa vyrostla celá řada baletních sólistů. **Louis Pécour** (1653-1729) měl úspěch nejen na jevišti, ale také se stal Beauchampovým nástupcem v baletní škole. **Claude Ballon** (1676-1739) byl znám svou výjimečnou lehkostí skoků. **Louis Dupré** (1697-1774) udivoval obecenstvo svým půvabem a skvělou postavou. Jedním z jeho obdivovatelů byl i Casanova, který jeho vystoupení popisuje ve svých pamětech.

Francoise Prévostová (1680-1741) byla francouzská baletka, která vynikala lehkostí a elegancí a byla 30 let primabalerínou pařížské Opery. Byla výrazná a dramatická. Byla to ona, kdo pomáhal v začátcích dramatickým tancům v raném světě klasického baletu. Cílem bylo vytvořit příběh, který bude vyjádřen čistě pohybem bez mluveného slova. Vytvořila slavná baletní sóla.

Další hvězdou Opery byla **Marie Thérèse Sublignyová** (1666-1736) i přesto, že nemohla podepsat smlouvu. Neuměla totiž psát.

K žačkám Francoise Prévostové patřila také **Marie-Anne de Cupis de Camargo** (1710-1770) A právě Camargo debutovala v Pařížské opeře sólem od Francoise Prévostové. Rostoucí úspěch mladé sólové tanečnice vzbudil ve Francois žárlivost a tak Marii Camargo zařadila do sboru. Náhoda tomu chtěla, že se jednoho dne na vystoupení nedostavil tanečník a Marie brilantně zatančila improvizované sólo, které

jí zajistilo postavení hlavní baleríny. Camargo oslňovala publikum ohromující technikou a energií. Přisvojila si taneční kroky, které dosud znal jen mužský tanec. Ohromovala své publikum nejen baletem, ale také svou výstředností. Měla mnoho obdivovatelů i z řad šlechty. A některé svými výstřednostmi téměř zničila. Pro svou veselost byla velmi oblíbená a udávala i tóny v módě. V Paříži se nosily klobouky a účesy à la Camargo.

V baletu propagovala dvě nové věci. Netančit v botkách s podpatky a zkrátit baletní sukně, aby její umění bylo patřičně vidět.

Tanečník Noverre, který ji neměl příliš rád, ji popsal takto: „Ani hezká, ani vysoká, ani dobře tvarovaná. Její rychlost pohybu skrývala mnoho jejích vad“. Ale také dovedl uznat její taneční kvality slovy: „Ach! Camargo. Jak jsi geniální!“

Dnes jsme měli v naší kapitole již mnoho jmen a tak si o baletní soupeřce Marie-Anne de Cupis de Camargo povíme příště.

Marie-Anne Cuppi de Camargo (1710-1770)